

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

śrīmadrāmāyaṇē vālmīkiyē ādikāvyē bālakāṇḍē

॥ *triṃśaḥ sargaḥ* ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

॥ triṃśaḥ sargaḥ ॥

śrīrāmakartṛkaṃ viśvāmitrayajñasya saṃrakṣaṇaṃ
rākṣasānāṃ saṃharaṇaṃ ca

atha tau dēśakālajñau
rājaputrāvarindamau |
dēśē kālē ca vākyajñā -
vabrūtāṃ kauśikaṃ vacaḥ ॥ 1.30.1 ॥

bhagavañchrōtumicchāvō
yasmin kālē niśācarau |
saṃrakṣaṇīyau tau brūhi
nātivartēta tatkṣaṇam ॥ 1.30.2 ॥

ēvaṃ bruvāṇau kākutsthau
tvaramāṇau yuyutsayā |
sarvē tē munayaḥ prītāḥ
praśaśaṃsurnṛpātmaṇau ॥ 1.30.3 ॥

adyaprabhṛti śaḍrātraṃ
rakṣatāṃ rāghavau yuvām |

dīkṣāṃ gatō hyēṣa muni -

rmaunitvaṃ ca gamiṣyati || 1.30.4 ||

tau tu tadvacanāṃ śrutvā

rājaputrau yaśasvinau |

anidraṃ ṣaḍahōrātraṃ

tapōvanamarakṣatām || 1.30.5 ||

upāsāñcakraturvīrau

yattau paramadhanvinau |

rarakṣaturmunivaraṃ

viśvāmitramarindamau || 1.30.6 ||

atha kālē gatē tasmin

ṣaṣṭhē'hani tadāgatē |

saumitrimabravīd rāmō

yattō bhava samāhitaḥ || 1.30.7 ||

rāmasyaivaṃ bruvāṇasya

tvaritasya yuyutsayā |

prajajvāla tatō vēdiḥ

sōpādhyāyapurōhitā || 1.30.8 ||

sadarbhacamasasrukkā

sasamitkusumōccayā |

viśvāmitrēṇa sahitā

vēdirjajvāla sartvijā || 1.30.9 ||

mantravacca yathānyāyaṃ

yajñō'sau sampravartatē |

ākāśē ca mahāñchabdaḥ
prādurāsīd bhayānakaḥ || 1.30.10 ||

āvārya gaganam mēghō
yathā prāvṛṣi dṛśyatē |
tathā māyāṁ vikurvāṇau
rākṣasāvabhyadhāvatām || 1.30.11 ||

mārīcaśca subāhuśca
tayōranucarāstathā |
āgamyā bhīmasaṅkāśā
rudhiraughānavāsṛjan || 1.30.12 ||

tām tēna rudhiraughēṇa
vēdīm vīkṣya samukṣitām |
sahasābhidrutō rāma -
stānapaśyat tatō divi || 1.30.13 ||

tāvāpatantau sahasā
dṛṣṭvā rājīvalōcanaḥ |
lakṣmaṇam tvabhisamprēkṣya
rāmō vacanamabravīt || 1.30.14 ||

paśya lakṣmaṇa durvṛttān
rākṣasān piśitāśanān |
mānavāstrasamādhūtā -
nanilēna yathā ghanān || 1.30.15 ||

kariṣyāmi na sandēhō
nōtsahē hantumīdṛśān |

ityuktvā vacanaṁ rāma -

ścāpē sandhāya vēgavān || 1.30.16 ||

mānavam paramōdāra -

mastram paramabhāsvaram |

cikṣēpa paramakruddhō

mārīcōrasi rāghavaḥ || 1.30.17 ||

sa tēna paramāstrēṇa

mānavēna samāhataḥ |

sampūrṇam yōjanaśataṁ

kṣiptaḥ sāgarasamplavē || 1.30.18 ||

vicētanam vighūrṇantaṁ

śītēsubalapīḍitam |

nirastaṁ dṛśya mārīcam

rāmō lakṣmaṇamabravīt || 1.30.19 ||

paśya lakṣmaṇa śītēṣuṁ

mānavam manusamhitam |

mōhayitvā nayatyēnam

na ca prāṇairviyujyatē || 1.30.20 ||

imānapi vadhiṣyāmi

nirghṛṇān duṣṭacāriṇaḥ |

rākṣasān pāpakarmasthān

yajñaghnān rudhirāśanān || 1.30.21 ||

ityuktvā lakṣmaṇam cāśu

lāghavam darśayanniva |

vigṛhya sumahaccāstra -

māgnēyaṃ raghunandanah || 1.30.22 ||

subāhūraṣi cikṣēpa

sa viddhaḥ prāpatad bhuvi |

śēṣān vāyavyamādāya

nijaghāna mahāyaśāḥ |

rāghavaḥ paramōdārō

munīnāṃ mudamāvahan || 1.30.23 ||

sa hatvā rākṣasān sarvān

yajñaghnān raghunandanah |

ṛṣibhiḥ pūjitastatra

yathēndrō vijayē purā || 1.30.24 ||

atha yajñē samāptē tu

viśvāmitrō mahāmuniḥ |

nirītikā diśō dṛṣṭvā

kākutsthamidamabravīt || 1.30.25 ||

kṛtārthō'smi mahābāhō

kṛtaṃ guruvacastvayā |

siddhāśramamidaṃ satyaṃ

kṛtaṃ vīra mahāyaśaḥ |

sa hi rāmaṃ praśasyaivamaṃ

tābhyāṃ sandhyāmupāgamat || 1.30.26 ||

|| ityārṣē śrīmadrāmāyaṇē vālmīkiyē ādikāvye

bālakāṇḍē triṃśaḥ sargaḥ ||